

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ ALANI

**EL SANATLARI ÜRÜNLERİNİN BAKIMI
VE KORUNMASI**

Ankara,2012

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. KIRILAN ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI	3
1.1. Taş Ürünlerin Bakımı ve Korunması	3
1.1.1. Taş Ürünlerin Temizliğinin Yapılması	4
1.1.2. Taş Ürünlerin Korunması	4
1.1.3. Taş Ürünlerin Saklanması	4
1.2. Cam Ürünlerin Bakımı ve Korunması	5
1.2.1. Cam Ürünlerin Temizliğinin Yapılması	5
1.2.3. Cam Ürünlerin Saklanması	5
UYGULAMA FAALİYETİ	6
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	7
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	8
2. AĞAÇ ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI	8
2.1. Ağaç Ürünlerin Temizliğinin Yapılması	9
2.2. Ağaç Ürünlerin Korunması	9
2.3. Ağaç Ürünlerin Saklanması	9
UYGULAMA FAALİYETİ	10
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	11
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	12
3. GÜMÜŞ ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI	12
3.1. Gümüş Ürünlerin Temizliğinin Yapılması	12
3.2. Gümüş Ürünlerin Korunması	13
3.3. Gümüş Ürünlerin Saklanması	13
UYGULAMA FAALİYETİ	14
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	15
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	16
4. ÖRGÜ ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI	16
4.1. Tığ Örgü Ürünlerin Bakımı ve Korunması	16
4.1.1. Tığ Örgü Ürünlerin Temizliğinin Yapılması	17
4.1.2. Tığ Örgü Ürünlerin Korunması	17
4.1.3. Tığ Örgü Ürünlerin Saklanması	17
4.2. Şiş Örgü Ürünlerin Bakımı ve Korunması	17
4.2.1. Şiş Örgü Ürünlerin Temizliğinin Yapılması	18
4.2.2. Şiş Örgü Ürünlerin Korunması	18
4.2.3. Şiş Örgü Ürünlerin Saklanması	19
4.3. Makrome Ürünlerin Bakımı ve Korunması	19
4.3.1. Makrome Ürünlerin Temizliğinin Yapılması	19
4.3.2. Makrome Ürünlerin Korunması	20
4.3.3. Makrome Ürünlerin Saklanması	20
4.4. Bitkisel Örgü Ürünlerin Bakımı ve Korunması	20
4.4.1. Bitkisel Örgü Ürünlerin Temizliğinin Yapılması	20
4.4.2. Bitkisel Örgü Ürünlerin Korunması	21
4.4.3. Bitkisel Örgü Ürünlerin Saklanması	21

UYGULAMA FAALİYETİ	22
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	23
ÖĞRENME FAALİYETİ-5	24
5. DERİ ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI	24
5.1.Deri Ürünlerin Bakımı ve Korunması.....	24
5.1.1.Deri Ürünlerin Temizliğinin Yapılması.....	25
5.1.2.Deri Ürünlerin Korunması	25
5.1.3.Deri Ürünlerin Saklanması	26
5.2.Davul Derisi Ürünlerin Korunması.....	26
5.2.1.Davul Derisi Ürünlerin Temizliğinin Yapılması	26
5.2.2.Davul Derisi Ürünlerin Korunması	26
5.2.3.Davul Derisi Ürünlerin Saklanması.....	26
UYGULAMA FAALİYETİ	27
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	28
ÖĞRENME FAALİYETİ-6	29
6. YAPMA ÇİÇEK ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI	29
6.1.Fantezi Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması.....	29
6.2.Tutkallı Hamur Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması.....	30
6.3. Çorap Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması.....	31
6.4.Kumaş Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması	31
6.5.Metal Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması	32
6.6.Çuval Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması	32
6.7.Kâğıt Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması.....	33
UYGULAMA FAALİYETİ	34
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	35
ÖĞRENME FAALİYETİ-7	36
7. BEBEK ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI.....	36
7.1.Bez Bebek Ürünlerin Bakımı ve Korunması	36
7.2.Taş Bebek Ürünlerin Bakımı ve Korunması.....	37
7.3.Hamur Bebek Ürünlerin Bakımı ve Korunması.....	37
7.4.Kitre Bebek Ürünlerin Bakımı ve Korunması	38
UYGULAMA FAALİYETİ	39
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	40
MODÜL DEĞERLENDİRME	41
CEVAP ANAHTARLARI	42
KAYNAKÇA	44

AÇIKLAMALAR

ALAN	El Sanatları Teknolojisi
DAL/ MESLEK	Dekoratif El Sanatları
MODÜLÜN ADI	El Sanatları Ürünlerinin Bakımı ve Korunması
MODÜLÜN TANIMI	Öğrencilere; el sanatları ürünlerinin bakımı ve korunması işlemlerinin öğretildiği bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Bu modülün ön koşulu yoktur.
YETERLİK	El sanatları ürünlerinin bakımını yapmak ve korumak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Öğrenci, bu modül ile uygun ortam ve araç gereç hazırlandığında, el sanatları ürünlerinin bakımı ve korunması işlemlerini uygulayabilecektir. Amaçlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Tekniğe uygun olarak kırılan ürünlerin bakımı ve korunmasını yapabilecektir. 2. Tekniğe uygun olarak ağaç ürünlerin bakımı ve korunmasını yapabilecektir. 3. Tekniğe uygun olarak gümüş ürünlerin bakımı ve korunmasını yapabilecektir. 4. Tekniğe uygun olarak örgü ürünlerin bakımı ve korunmasını yapabilecektir. 5. Tekniğe uygun olarak deri ürünlerin bakımı ve korunmasını yapabilecektir. 6. Tekniğe uygun olarak yapma çiçek ürünlerin bakımı ve korunmasını yapabilecektir. 7. Tekniğe uygun olarak bebek ürünlerin bakımı ve korunmasını yapabilecektir.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARIVE DONANIMLARI	Ortam: Temiz, aydınlık atölye Donanım: Çalışma masası, sandalye, el sanatları ürünleri temizleyici maddeler, pamuk, bez, fırça, vernik

**ÖLÇME VE
DEĞERLENDİRME**

Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz.

Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Yıl içinde yapmış olduğunuz el sanatları ürünlerinin yapımı kadar, onların bakımı ve korunması da önemlidir. Öğreneceğiniz bu bilgileri uygulamanız; özenle yaptığınız, el emeği, göz nuru ürünlerinizin ömrünü uzatacak ve daha sonraki mesleki yaşantınızla kalıcı bir örnek teşkil edecektir.

Siz de bu modül ile el sanatları ürünlerinin bakımı ve korunması işlemlerini uygulayabilecek, mesleki becerilerinizde bir bütünlük sağlayacaksınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

El sanatları ürünlerinden, kırılan ürünlerin bakımı ve korunması işlemlerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Dekoratif cam ve taş ürünlerin bakımını araştırınız.
- Dekoratif camve taş ürünlerin temizliğini araştırınız.
- Dekoratif camve taş ürünleri tekniğe uygun olarak saklama koşullarını araştırınız.
- Araştırma sonuçlarınızı dosya haline getirip, sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. KIRILAN ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI

1.1.Taş Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Taş ürünlerin bakımları zor değildir. Kullanılan taşın özelliğine bağlı olarak temizliği ve bakımı farklılıklar gösterebilir.

Resim 1.1:Porselen bebek

Resim 1.2:Taş koltuk

1.1.1.Taş Ürünlerin Temizliğinin Yapılması

Biblo türü süs eşyalarının boyası akmayacak türden ise ılık limonlu veya sirkeli suda biraz bekletilir, eski bir diş fırçası ile girinti çıkıntılarını iyice fırçalayarak durulanır. Boyası akacaksa hafif nemli yumuşak bir bez ve pamuklu çubukla zarar vermeden temizlenir.

Alçı ürünler için ½ litre süte 5 gram çinko beyazı katılıp karışım fırçayla yayılır. Pamuklu bir bezle temizlenir. Üzerine talk pudrası dökülür ve tekrar bezle silinir. Üzerinde lekeler varsa ılık sirkeye batırılmış bir bezle silinir.

Alçı biblolar için nişasta ılık suda eritilir. Sıcakken temizlemek istenen yüzeyin bütün girinti çıkıntılarını kaplayacak şekilde yayılır. Kuruyunca nişasta kendiliğinde dökülmeye başlar. Tamamen kuruyunca yumuşak bir fırçayla temizlenir.

Sedeften yapılmış biblolar ve takılar yağa batırılmış bir bezle silerek temizlenir. Sonra yumuşak bir kumaşla parlatılır.

Seramik eşyalar amonyaklı suyla silinerek, sonra ılık suyla durulayarak kurulanmalıdır.

1.1.2.Taş Ürünlerin Korunması

Fazla toz almayacak camekânlı vitrinlerde korunması yerinde olur.Kırmamaya dikkat edilmelidir. Kırılan alçı bibloların eklemek istenen yeri ıslatılarak yeni alçı parçası üzerine yapıştırılır. Kuruduktan sonra üzeri uygun bir boya ile boyanıp aslına benzeterek gerekirse verniklenir.

Eskimiş görüntü vermek istenilen alçı eşya için renklibal mumu karıştırılmış parafin ısıtılarakbu karışıma batırılır ya da bulanır. Kuruduktan sonra yumuşak bir bezle temizlenir.

1.1.3.Taş Ürünlerin Saklanması

Karton kutu içinde, yumuşak, boyasız ambalaj kâğıtlarına sarılarak baskılanmayacak bir şekilde saklanmalıdır.

1.2.Cam Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Cam ürünlerin temizliği üzerindeki süslemenin yapısına bağlı olarak değişmektedir. Genellikle temizlik elde yapılmalıdır. Cam ürünlerin kırılma ihtimali çok yüksek olduğundan mümkün olduğunca iyi koruma bir gerekmektedir.

Resim 1.3: Cam kadeh

Resim 1.4: Cam biblo

1.2.1.Cam Ürünlerin Temizliğinin Yapılması

Cam ürünler boyasız ise bulaşık makinesinde yıkanabilir. Elde yıkanacaksa durulama suyuna biraz sirke katılmalıdır. Yüzeycam boyası (vitray) ile boyanmışsa kesinlikle bulaşık makinesinde yıkanmamalı, nemli bez ile zarar vermeden silinmelidir. Kırmamaya dikkat edilmelidir.

Aynaların temizliği için top hâline getirilen gazete kâğıdı, 2 ölçü su ve 1,5 ölçü sirke karışımına batırarak ayna silinmeli, sonra kuru bir bezle kurulanmalıdır..

Yarıya kesilmiş çiğ patatesle ayna ovulur sonra içine az miktarda alkol katılmış suyla durulanır, kurulanır (Alkol ayrıca sineklerin konmasını engeller.).

1.2.3.Cam Ürünlerin Saklanması

Karton kutu içinde, yumuşak, boyasız ambalaj kâğıtlarına sarılarak baskılanmayacak bir şekilde saklanmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Taş ve cam ürünler için temizleme malzemelerini hazırlayınız.	➤ Ürünün süslemesinde kullanılan malzemeye dikkat ediniz.
➤ Taş ve cam ürünleri temizleyiniz.	➤ Dikkatli olunuz.
➤ Kırılan ürünlerin korunması için gerekli ortamı sağlayınız.	➤ Kırılan malzemelere uygun biryer olmasına dikkat ediniz.
➤ Kırılan ürünlerin saklanması işlemini yapınız.	➤ Saklama için uygun dolgu malzemesi ve kabı kullanınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( )Biblo türü süs eşyalarının boyası akacak türden ise ılık su altında, eski bir diş fırçası ile girinti çıkıntılarını iyice fırçalayarak temizlenir.
2. ( )Cam ürünler boyalı ise bulaşık makinesinde yıkanabilir.
3. ( ) Yüzey cam boyası ile boyanmışsa nemli bez ile zarar vermeden silinmelidir.

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

El sanatları ürünlerinden, ağaç ürünlerin bakımı ve korunması işlemlerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Dekoratif ağaç ürünlerin bakımını araştırınız.
- Dekoratif ağaç ürünlerin temizliğini araştırınız.
- Dekoratif ağaç ürünlerin tekniğe uygun olarak saklama koşullarını araştırınız.
- Araştırma sonuçlarınızı dosya hâline getirip sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2.AĞAÇ ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI

Resim 2.1:Ağaç at arabası

Resim 2.2: Ağaç oyma gemi

2.1.Ağaç Ürünlerin Temizliğinin Yapılması

Ağaç ürünün özelliğini bozmadan kuru veya hafif nemli bezle tozu alınmalıdır. Piyasada bulunan ahşap temizleyici spreyleyler (mobilya cilası) sıkılarak kuru bir bezle ovularak zarar vermeden silinirse cilası yenilenmiş olur, ürünün eskimesi gecikir.

Terebentine batırılan bir bez parçasıyla silinebilir.

Ahşap eşya boyalı ise el lekelerini çiğ bir patates ikiye kesilerek lekeli yerlere hafifçe sürülür ve kurulanır. Su lekeleri oluşmuşsa mantar tıpayla ovuşturulur.

Sinek pisliği olmuşsa kahve telvesiyle silinir veya sirkeyle ovulur.

2.2.Ağaç Ürünlerin Korunması

Cilasız bozulan ürün için aynı miktarda keten yağı ve alkol karıştırılır veya eşit miktarda terebentin ve zeytinyağı karıştırılıp yünü bir kumaş parçası bu karışımlardan biriyle ıslatılarak sürülür.

Sıcak sütte ıslatılan yumuşak bir bezle silinir. Sonra üzerine az miktarda sıvıyağ damlatılan yünü bir kumaşla ovuşturulur.

Ahşap eşya cilasız ve boyasızsa, eşyaların mat görünüşünü korumak için terebentin ve keten yağı karışımıyla silinerek ovulur.

Yaldızlı ahşap ürünlerin üzerindeki lekeler için iki yumurtanın beyazları çırpılarak kar haline getirilir ve yumuşak bir fırçayla lekeli kısımlara sürülür. Kuruduktan sonra pamuklu bir bezle temizlenir.

Ahşap ürünlerin cilası, bayası aşınmışsa parlak veya mat spreyle vernik kullanılmalıdır. Kendi renginde kaliteli bir ayakkabı boyası ile (önce başka bir yerde denenerek) süngerle eşit bir şekilde yedirilerek boyanması da ahşaba doğal bir görünüm verir.Uygun malzeme kullanılmalıdır. Fazla toz almayacak bir yerde teşhir edilmesi uygundur.

Ahşap eşya kurtlanmışsa bir soğanın yarısı kesilerek sürtülür. Aynı işlembirkaç gün üst üste tekrarlanır.

2.3.Ağaç Ürünlerin Saklanması

Yumuşak ambalaj kâğıtlarına sarılarak baskılanmayacak nemsiz bir yerde saklanması uygundur.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ağaç ürünleri temizleyiniz.	➤ Uygun temizlik malzemesi kullanmaya özen gösteriniz.
➤ Ağaç ürünün korunması için gerekli işlemleri uygulayınız.	➤ Cilalamaya ve tozlanmayacak bir ortamda tutmaya özen gösteriniz.
➤ Ağaç ürünün saklanması için hazırlayınız.	➤ Uygun malzeme kullanmaya özen gösteriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. ( ) Ağaç ürünün özelliğini bozmadan kuru veya hafif nemli bezle tozu alınmalıdır.
2. ( ) Ahşap ürünlerin cilası, baysı aşınmışsa parlak veya mat spreyc boya kullanılmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

El sanatları ürünlerinden gümüş ürünlerin bakımı ve korunması işlemlerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Dekoratif gümüş ürünlerin bakımını araştırınız.
- Dekoratif gümüş ürünlerin temizliğini araştırınız.
- Dekoratif gümüş ürünlerin tekniğe uygun olarak saklama koşullarını araştırınız.
- Araştırma sonuçlarınızı dosya hâline getirip sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

3.GÜMÜŞ ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI

Resim 3.1:Gümüş lamba

3.1.Gümüş Ürünlerin Temizliğinin Yapılması

Gümüş ürünlerde zamanla oksitlenme olduğundan belirli aralıklarla temizlenmesi gerekir. Piyasada satılan,ürünün özelliğini bozmayacak gümüş temizleyiciler veya krem yüzey temizleyiciler ile gümüşü çizmeyecek bir bez ya da sünger ile zarar vermeden,ovarak temizlenir. Objenin durumuna göre suyla yıkanır veya ıslak bez ile temizleyiciyi arındırana kadar silinir. Ardından ovularak kurulanır.

Gümüş çerçevelerin tozu alınıp gümüş tozuyla ovulur, sonra güderiyle parlatılır(Güderi bulunamazsa temiz bir bez una batırılarak ovulur.).

Gümüş eşyanın rengi matlaşmışsa ekşimiş süte batırılır, biraz bekletilip çıkarılır. Kuruduktansonra yumuşak bir bezle ovarak parlatılır.

Gümüş eşyalar üzerinde siyah lekeler oluşmuşsa on beş dakika sirke içinde bekletilir, sonra çıkarıp ovarak kurulanır.

Bir miktar kül limon suyuyla karıştırılır. Gümüş eşyalar bununla ovulur. Durulanıp kurulanır veya küllü suda on beş dakika kaynatılır.

Karbonatlı suya batırılmış pamuklu bir bezle silinir. Alkole batırılmış, yumuşak bir kumaşla parlatılır. Patatesin kaynama suyu veya patates nişastası da oldukça etkili bir temizleyicidir. Baca kurumuyla da gümüşler ovulursa çok güzel sonuç verir. Eşit ölçekte amonyak ve sirke karıştırılır. Eski bir diş fırçasıyla bu karışım gümüşlere sürülür. İyice ovuşturarak durulanır, kurulanır.

3.2.Gümüş Ürünlerin Korunması

Sigara dumanı gümüşlerin düşmanıdır, sigara içilen ortamda gümüş bulundurulmamalıdır. Kısa sürede oksitlenmemesi için günlük tozu kuru bezle alınmalıdır, ıslak bez değdirilmemelidir. Temizleyiciler ile de temizlenmesi çok zor olan ürünlere oksitlenmemesi için sprey vernik sıkılır(örnek telkâri çiçek).

Resim 3.2: Telkârigümüş çiçek

3.3.Gümüş Ürünlerin Saklanması

Nemli ortamlarda bulundurulmamalıdır. Kullanılmayan gümüş eşyaların güneşten ve havadan korunması için mücevher kutusunda siyah ipek kâğıda sararak, siyah keçe kumaş arasında veya alüminyum kağıda sararak saklanması önerilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Gümüş ürünü temizleyiniz.	➤ Uygun malzeme ve teknik kullanmaya özen gösteriniz.
➤ Ürünün korunmasını sağlamak için gerekli ortamı sağlayınız.	➤ Oksitlenmesini engellemek için gerekli önlemi alınız.
➤ Gümüş ürünü saklanması için hazırlayınız.	➤ Güneş geçirmeyen bir ortam ve malzeme kullanmaya özen gösteriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. ( )Gümüş ürünlerde zamanla oksitlenme olduğundan temizlenmemesi gerekir.
2. ( )Kısa sürede oksitlenmemesi için tozunu kuru bezle alınız, ıslak bez değdirmeyiniz.
3. ( )Gümüş ürünleri saklarken kuru ortamlarda bulundurmayınız.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

El sanatları ürünlerinden, örgü ürünlerin bakımı ve korunması işlemlerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Örgü ürünlerin bakımını araştırınız.
- Örgü ürünlerin temizliğini araştırınız.
- Örgü ürünlerin tekniğe uygun olarak saklama koşullarını araştırınız.
- Araştırma sonuçlarınızı dosya hâline getirip sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

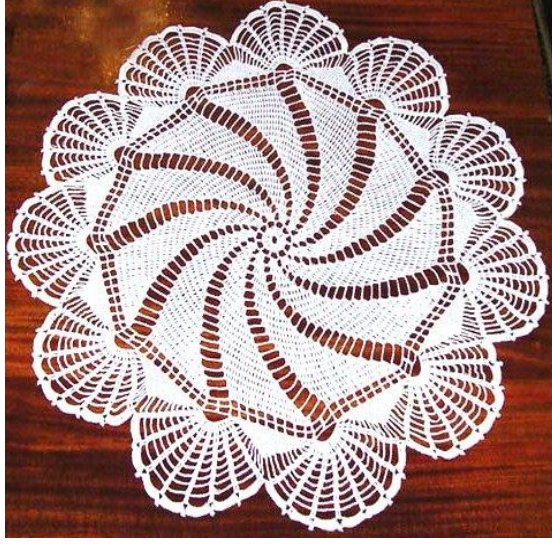
4. ÖRGÜ ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI

4.1. Tığ Örgü Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Tığ örgü ürünler genellikle güneş almayan bir ortamda saklanır. Ara sıra temizlenip havalandırılır ve daha uzun süre zarar görmemesi sağlanır.

Resim4.1:Tığ örgü çanta

Resim 4.2:Tığ örgü örtü

4.1.1.Tığ Örgü Ürünlerin Temizliğinin Yapılması

Tığ örgüsünün yapıldığı ipliğin cinsine uygun olarak elde ya da makinede 30 derecede, sabun tozu, yün şampuanı ile yıkanabilir. Suyu sızdırılıp asmadan havlu üzerinde kurutulmalıdır. Hassas örgüler kuru temizleme ile temizlenmelidir. İpliğin cinsine göre nemli veya kuru iken (pamuklu ise nemli, yün, sentetik ise kuru) tersinden itina ile ütülenmelidir. Temizlikte uygun malzeme kullanılmalıdır.

Tığ işi dantellerini yıpranmadan temizlenmesi için ılık su dolu bir kavanoza doldurulup uygun deterjanı ekleyerek çalkalanması önerilir.

4.1.2.Tığ Örgü Ürünlerin Korunması

Hassas tığ örgü ürünlerin kolay kirlenmemesi için özenli kullanılması gerekir.

4.1.3.Tığ Örgü Ürünlerin Saklanması

Tığ örgüsü ürünleri mevsimine göre saklarken nemsiz bir ortamda, düzgünce yerleştirilip ya vakumlu poşetlere ya da hava alabilecek hurçlara konulmalıdır.

4.2.Şiş Örgü Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Şiş örgü ürünler yüksek olmayan bir ısıda ve mümkün olduğunca elde temizlenmelidir. Dikkatli kullanım gerektirir. Kullanılan ipin özelliğine uygun saklama koşulları vardır ama genellikle güveye karşı naftalin kullanılır.

Resim 4.3:Şiş örgü çanta

4.2.1.Şiş Örgü Ürünlerin Temizliğinin Yapılması

Şiş örgüsünün yapıldığı ipliğin cinsine uygun olarak elde ya da makinede 30 derecede, sabun tozu, yün şampuanı ile yıkanabilir. Suyu sızdırılıp asmadan havlu üzerinde kurutulmalıdır. Hassas örgüler kuru temizleme ile temizlenmelidir. İpliğin cinsine göre nemli veya kuru iken (pamuklu ise nemli, yün, sentetik ise kuru) tersinden itina ile hafif sıcaklıkta ütülenmelidir. Temizlikte uygun malzeme kullanılmalıdır.

4.2.2.Şiş Örgü Ürünlerin Korunması

Şiş örgüler genellikle yün iplerle yapılır. Yün örgülerin keçeleşmemesi için 30 dereceden fazla veya ipin yün oranına bağlı olarak makinede yıkanmaması gerekir. Buna çok dikkat edilmelidir. Keçeleşen yünlü ürünler gliserinli ılık suya batırılıp birkaç saat sonra çıkararak aynı sıcaklıktaki suyla durulanır.

Örgü ürünlerin yıprandığında onarılabilmesi için kalan ipinden bir miktar saklanması önerilir.

Hassas şiş örgü ürünlerin kolay kirlenmemesi için özenli kullanılması gerekir. Tüyleyi dökülen angora kazak naylon poşete konup 4-5 gün buzdolabında bekletilir. Artık tüyleyi dökülmeyecektir.

İlk olarak giyilen yünlü giysiler ilk yıkandığında hafif nemliyken buzdolabına konularak 24 saat bekletilirse tüylenmesi önenebilir. Tüylenen örgülere şeffafkoli bandı yapıştırılıp hızla çekilirse tüyle temizlenecektir.

Rengi solmuş siyah yünlüler ıspanağın haşlama suyuyla yıkanırsarenkleri canlanarak yeni gibi olacaktır.

4.2.3.ŞişÖrgüÜrünlerin Saklanması

Şiş örgüsü ürünleri mevsimine göre saklarken nemsiz bir ortamda, düzgünce yerleştirilip ya vakumlu poşetlere ya da hava alabilecek hurçlara konulmalıdır. Yün örgüler arasına güvelenmemesi için top şeklindeki naftalinler yerleştirilmelidir.

4.3.Makrome Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Makrome ürünlerde yapımında kullanılan malzemeye göre bakım ve korunma gerçekleştirilir. Makrome ipi kullanılırsa yıkanarak temizlenmesi sağlanır. Jüt kullanılmış ise silinerek temizlenmesi gerçekleştirilir. Güneş almayan bir ortamda zarar görmeyecek kutu veya poşetlerde saklanabilir.

Resim 4.4:Makrome nazarlık

Resim 4.5:Makrome sarkaç

4.3.1.Makrome Ürünlerin Temizliğinin Yapılması

Makrome ürünler; ılık su dolu bir küvete bastırılarak bulaşık veya çamaşır deterjanı katılmalı, birkaç saat bekletilerek ovuşturularak yıkanmalı ve durulanmalıdır. İpi boya veren cinsten ise bekletilmeden yıkanmalıdır. Süzdürülerek kendi halinde kurutulmalı, nemli iken püskülleri ve dokusu düzeltilmelidir.

4.3.2.Makrome Ürünlerin Korunması

Pamuklu ve keten iplerde renklerinin solmaması için direkt güneşe maruz bırakılmamalıdır.

4.3.3.Makrome Ürünlerin Saklanması

Makrome ürünler, üzerine fazla baskı uygulanmayacak şekilde poşetlerde veya karton kutularda saklanmalıdır.

4.4.Bitkisel Örgü Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Bitkisel örücülükte genellikle sap ve dallar kullanılarak ürün oluşturulur.Kullanılan malzemeye bağlı olarak farklı temizleme teknikleri kullanılır. Bazı malzemeler yıkanabilmekte bazıları ise ıslanması halinde deforme olmaktadır.Fazla güneşte bırakılmamalıdır. Saklanırken ezilme ihtimaline karşı önlem alınmalıdır.

Resim 4.6:Hasır örgü şapka

Resim 4.7:Hasır örgü sepet

4.4.1.Bitkisel Örgü Ürünlerin Temizliğinin Yapılması

Bitkisel örgü ürünler; dokulu, pürüzlü bir yüzeye sahip oldukları için diğer ürünlerden daha çok toz toplar. Bu ürünler; ılık, su dolu bir küvete bastırılarak bulaşık deterjanı katılmalı, rafya veya bitkisel lifler kısa sürede şişeceği için bekletilmeden sallanarak yıkanmalı ve durulanmalıdır. Şişmeyi önlemek için havlu ile kurulanmalı, gölgede sürekli elle düzeltilerek düzgün bir şekilde kuruması sağlanmalıdır.

Tuzlu suyla temizlenmesi de etkili olur.

Yıkanması mümkün olmayan ürünler ise süte batırılmış süngerle silinip sonra temiz bir bezle durulanırsa ilk günlerdeki güzelliklerine kavuştukları görülür.

Bambu eşyalar içine biraz çamaşır suyu ve birkaç damla amonyak katılmış sıcak suyla fırçalanır. Bir süngerle durulanır. Sonra keten yağına batırılmış bir bezle ovuşturulup parlatılır.

Hasır şapkalar fırçalanarak tozunu alınır. Beyaz veya açık renkli hasırlar, bir ölçek suya, yarım ölçek limon suyu konarak hazırlanan sıvıya batırılan fırçayla silinir. Temiz ve kuru bir bezle iyice kurulanır. Sonra gölge bir yerde kurutulur.

4.4.2.Bitkisel ÖrgüÜrünlerin Korunması

Bitkisel örgü ürünler(kuruma ve kırılmalar olabileceği için), fazla toza ve güneşe maruz kalmayacak bir şekilde korunmalıdır.

4.4.3.Bitkisel ÖrgüÜrünlerin Saklanması

Bitkisel örgü ürünler, üzerine baskı uygulanmayacak şekilde karton kutularda, kuru bir yerde saklanmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Örgü ürünlerin temizliği için gerekli malzemeleri seçiniz. ➤ Örgü ürünlerin temizliğini yapınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ürünün yapımında kullanılan malzemeye uygun temizleme malzemesi ve yöntemi seçiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Örgü ürünlerin korunması için gerekli işlemleri yapınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Özenli kullanılması ve güneşten korunması gerektiğini unutmayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Örgü ürünleri saklanması için hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ürünün şeklinin bozulmaması için uygun kutu ve yün örgülerde güvelenmemesi için naftalin kullanmayı unutmayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Tığ örgüsünün yapıldığı ipliğin cinsine uygun olarak elde ya da makinede 50 derecede, sabun tozu, yün şampuanı ile yıkanabilir.
2. ( ) Mevsimine göre saklarken yün örgüler arasına güvelenmemesi için top şeklindeki naftalinler yerleştirilmelidir.
3. ( ) Hassas tığ ve şiş örgü ürünlerin kolay kirlenmemesi için özenli kullanılması gerekmez.
4. ( ) Makrome ürünlerde pamuklu ve keten iplerde renklerinin solmaması için direkt güneşe maruz bırakılmamalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-5

AMAÇ

El sanatları ürünlerinden, deri ürünlerin bakımı ve korunması işlemlerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Deri ürünlerin bakımını araştırınız.
- Deri ürünlerin temizliğini araştırınız.
- Deri ürünlerin tekniğe uygun olarak saklama koşullarını araştırınız.
- Araştırma sonuçlarınızı dosya hâline getirip sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

5. DERİ ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI

5.1. Deri Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Deri ürünler koku yapacağı için yıkanarak temizlenmesi çok tercih edilen bir yöntem değildir. Islak temizlik deforme olmasına sebep olmaktadır. Nemli bir bez yardımı ile silinmesi tercih edilir. Çok kuru veya nemli ortamlarda saklanmamalıdır.

Resim 5.1: Deri Çanta

Resim 5.2:Resim çerçevesi

5.1.1.Deri Ürünlerin Temizliğinin Yapılması

Deri ürünler;çok ıslak olmayan, sabunlu bez ile silinmeli, fazla ıslatılmadan durulanmalıdır (aksi hâlde boyasını verir). Piyasada satılan deri temizleme spreyleri ile de temizlenebilir. Derinin özelliğini bozmadan, doğru malzeme kullanmaya ve zarar vermeden temizlemeye dikkat edilmelidir.

Rengi bozulduysa alkole batırılmış bir bezle silinmeli,çizildiyse fırçalandıktan sonra terebentinle silinmeli sonra gliserin sürülmelidir. Küf lekeleri oluşmuşsa bir beze gliserin dökerek lekeler silinmelidir. Vernikli deriler süt ve limon suyuyla temizlenebilir.

Süt ürünlerin dökülen tüylerini kabartmak için su buharına tutulmalı, iyice kuruduktan sonra tel fırçayla fırçalanmalıdır. Kesinlikle ıslakken fırçalanmamalıdır.

Açık renkli deriler için bir yumurta beyazını kar haline getirerek temiz bir fırçayla derinin üzerine yaydırılmalı, yün bir bezle silinmelidir. Renkli derileriçinpenye bir beze talk pudrası dökerek deri ovuşturulur; 2 ölçek terebentin, 1 ölçek bal mumuyla karıştırılıp derinin her tarafına iyice sürülür. Kuruduktan sonra bir yünlü kumaşla parlatılır.

Parlak derilerin; kreması alınmış sütle,ikiye kesilmiş soğanla, kar haline getirilmiş yumurta beyazıyla veya zeytinyağıyla temizlenmesi olumlu sonuçlar verir.

Deri kitap ciltlerini yenilemek için, yumurta sarısı 90 derecelik alkolle karıştırılır ve kitap cildi bununla temizlenir.

Deri üzerinde yağ lekesi varsa tebeşir tozuna biraz ispiroto dökülerek hamur haline getirilir. Bu karışım lekeli bölüme sürülerek, kuruyana kadar beklenir,sonra dikkatle fırçalanır.

5.1.2.Deri Ürünlerin Korunması

Derisi rutubetten sertleşen ürünler benzinle silinirse yumuşayıp esnekleşir.Rugan derilerin çatlamalarını önlemek için zeytinyağı veya vazelin sürünmelidir. Deri ürünler; fazla toza ve güneşe maruz kalmayacak bir şekilde korunmalıdır.

Deri kitap ciltlerine eski bir görüntü vermek için kar haline getirilen yumurta beyazına birkaç damla sirke katılır veya bal mumuterebentinle yumuşatılıp, cilde sürülür, yaydırılır.

5.1.3.Deri Ürünlerin Saklanması

Deri ürünler; mevsimine göre saklanması gerektiğinde derinin cinsine göre (kösele veya sert deriler gibi) kuruyup çatlamaması için ince bir tabaka vazelin sürülmeli veya piyasada satılan yağlı deri bakım spreyleri sıkılarak karton kutular içinde saklanmalıdır. Sıcak ortam çatlamalara sebep olacağı için serin yerde saklanmalıdır.

5.2.Davul Derisi Ürünlerin Korunması

Resim 5.3:Abajur

5.2.1.Davul Derisi Ürünlerin Temizliğinin Yapılması

Davul derisi ürünler; boyasını çabuk vereceği için kuru bez ile silinmelidir. Boyasız ise deri ürünlerdeki temizleme işlemi uygulanabilir. Davul derisinin özelliğini bozmadan, doğru malzeme kullanmaya ve zarar vermeden temizlemeye dikkat edilmelidir.

5.2.2.Davul Derisi Ürünlerin Korunması

Davul derisi ürünler; fazla toza ve güneşe maruz kalmayacak bir şekilde korunmalıdır.

5.2.3.Davul Derisi Ürünlerin Saklanması

Karton kutular içinde saklanmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Deri ürünü temizlemek için gerekli malzemeleri hazırlayınız.	➤ Piyasada satılan deri temizleme spreyleri ile de temizlenebilir.
➤ Deri ürünün temizliğini yapınız.	➤ Derinin özelliğini bozmadan, doğru malzeme kullanmaya ve zarar vermeden temizlemeye dikkat ediniz.
➤ Deri ürününü korunması için gerekli ortamı hazırlayınız.	➤ Çok fazla güneş alamayan bir ortam olmasına dikkat ediniz. Derinin kuruması ve çatlamasına neden olabilir.
➤ Deri ürünü saklanmak üzere hazırlayınız.	➤ Deri ürünleri fazla toza, rutubete ve güneşe maruz kalmayacak bir şekilde koruyunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. ( ) Deri ürünler; çok ıslak olmayan, sabunlu bez ile silinmeli, fazla ıslatılmadan durulanmalıdır.
2. ( ) Deri ürünler; mevsimine göre saklanması gerektiğinde, derinin cinsine göre (kösele veya sert deriler gibi) kuruyup çatlamaması için ince bir tabaka zeytinyağı sürülmelidir.
3. ( ) Davul derisi ürünler; boyasını çabuk vereceği için ıslak bez ile silinmelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-6

AMAÇ

El sanatları ürünlerinden, yapma çiçek ürünlerinin bakımı ve korunması işlemlerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Yapma çiçek ürünlerinin bakımını araştırınız.
- Yapma çiçek ürünlerinin temizliğini araştırınız.
- Yapma çiçek ürünlerini tekniğe uygun olarak saklama koşullarını araştırınız.
- Araştırma sonuçlarınızı dosya hâline getirip sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

6. YAPMA ÇİÇEKÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI

6.1.Fantezi Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Fantezi çiçekler daha narin kumaşlardan yapılmaları sebebiyle ve yapımında aksesuar (tül, boncuk vb.) saklama koşullarına daha dikkat edilmesi gerekmektedir. Korunması ve saklanması sırasında renklerde solma olmaması için güneşli ortamlardan uzak tutulmalıdır.

Resim 6.1:Fantezi çiçek

Resim 6.2:El buketi

Fantezi çiçeklerin temizliği mümkün olmadığından çok dikkatli kullanılmalıdır. Kullandıktan hemen sonra baskılanmaması için kutu içine pamuklar arasına özenle yerleştirilerek saklanmalıdır.

6.2.Tutkallı Hamur Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Resim 6.3:Dekoratif tabak

Tutkallı hamur çiçekler, saç kurutma makinesi ile tozları üflenmeli, daha sonra yumuşak bir fırça ile fırçalanmalıdır. Boyası ve verniği bozulacağından su değdirilmemelidir. Ancak kaynayan su buharına tutulup şekil verildiğinde eski parlaklığına kavuşur.

Resim 6.4: Dekoratif pano

6.3. Çorap Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Resim 6.5: Çorap çiçek

Çorap çiçekler kolasız olduklarından çabuk kirlenir. Eğer boyası ve tohumları bozulmayacak cinsten ise ılık sabunlu su içinde sallanarak yıkanabilir. Yıpratmadan ve tel şekillerini bozmadan yıkamaya özen gösterilmeli, teller çabuk paslanacağı için saç kurutma makinesi ile hemen kurutulmalı, kuruduktan sonra şekilleri düzeltilmelidir.

6.4. Kumaş Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Resim 6.6: Dekoratif Çiçek

Elde yapma kumaş çiçekler, kesinlikle yıkanmayacağı için korumaya özen gösterilmelidir. Tozları, saç kurutma makinesi ile püskürtülebilir. Yeşil yapraklar tutkal ile sertleştirilmiş ise tozları kuru bez ile silinebilir. Ağzı kapaklı bir kutuya veya naylon torbaya koyarak içine bol miktarda ince tuz atılıp hızlıca sallanır. Tozlar tuza yapışarak çiçeği bozmadan temizler.

Vitrin içinde bulundurulması önerilir. Üzerine jelatin poşet geçirilip baskılanmayacak bir yerde saklanmalıdır.

Hazır kumaş çiçekler sıvı sabunlu ılık su içinde sallanarak yıkanabilir. Bol su ile durulanıp tersindengölgede asılarak kurutulabilir.

6.5.Metal Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Resim 6.7: Metal çiçek

Metal çiçeklerin tozlarısaç kurutma makinesi ile püskürtülebilir. Hassas tüy fırçalar kullanılabilir. Metal yapraklar kolaylıkla bağlama veya yapıştırma yerlerinden kırılıp döküleceğinden tozu alınırken çok dikkat edilmelidir. Oksitleneceği için su değdirilmemelidir. Vitrin içinde bulundurulması önerilir. Saklanırken üzerine geniş jelatin poşet geçirilip baskılanmayacak bir yerde saklanmalıdır.

6.6.Çuval Çiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Resim 6.8:Çuval çiçek

Çuval çiçekler de kesinlikle yıkanmayacağı için korumaya özen gösterilmelidir. Tozları, saç kurutma makinesi ile püskürtülebilir. Yeşil yapraklar tutkal ile sertleştirilmiş ise tozları kuru bez ile silinebilir. Vitrin içinde bulundurulması önerilir. Üzerine jelatin poşet geçirilip baskılanmayacak bir yerde saklanmalıdır.

Resim 6.9:Boncuk çiçek

Boncuk çiçekler, kullanımı en kolay çiçeklerdir. Su altında yıkanabilir. Sabunlu su dolu bir küvette sallanarak yıkanmalı ve durulanmalıdır. Yıkarken tanzim kabına dikkat edilmeli, kuruduktan sonra dal çiçek ve yaprakları düzeltilmelidir. Düzeltirken tellerin kırılmamasına özen gösterilmelidir. Bozulduğunda kolay düzeltilebileceği için özel bir koruma gerektirmez.

6.7.KâğıtÇiçek Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Resim 6.10:Kâğıt çiçek

Kâğıt çiçekler de kumaş çiçekler gibi kesinlikle yıkanmayacağı için korumaya özen gösterilmelidir. Tozları, saç kurutma makinesi ile püskürtülebilir. Taç ve yeşil yapraklar tutkal ile sertleştirilmiş ise tozları kuru bez ile silinebilir. Uzun tüylü yumuşak fırçalarla da tozu alınabilir. Vitrin içinde bulundurulması önerilir. Üzerine jelatin poşet geçirilip baskılanmayacak bir yerde saklanmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Yapma çiçeği temizleyiniz.	➤ Yapma çiçek yapımında kullanılan malzemeyi dikkate alarak en uygun temizleme yöntemini seçiniz
➤ Yapma çiçeğin korunması için ortam hazırlayınız.	➤ Malzeme özelliğini dikkate alarak nem olmayan ve tozsuz ortamlarda bulundurmaya özen gösteriniz.
➤ Yapma çiçeğin saklanması için uygun koşul hazırlayınız.	➤ Şekillerini korumaları için üzerine baskı olmayacak şekilde kutulamaya ve nem olmayan bir ortamda saklamaya özen gösteriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. ( )Fantezi çiçeklerin temizliği mümkün olmadığından çok dikkatli kullanılmalıdır.
2. ( )Tutkallı hamur çiçekleryıkanabilir.
3. ( )Metal çiçekler oksitleneceği için su değdirilmemelidir.
4. ( )Boncuk çiçekler, kullanımı en zor çiçeklerdir.
5. ( )Kâğıt çiçeklerin taç ve yeşil yaprakları tutkal ile sertleştirilmiş ise tozları kuru bez ile silinebilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-7

AMAÇ

El sanatları ürünlerden, bebek ürünlerinin bakımı ve korunması işlemlerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Bebek ürünlerinin bakımını araştırınız.
- Bebek ürünlerinin temizliğini araştırınız.
- Bebek ürünlerini tekniğe uygun olarak saklama koşullarını araştırınız.
- Araştırma sonuçlarınızı dosya hâline getirip sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

7. BEBEK ÜRÜNLERİN BAKIMI VE KORUNMASI

7.1.Bez Bebek Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Resim 7.1:Bez bebek

Dolgu dikme ve örgü bebekler, makinede 30 derecede yıkanabilir.Genellikle oyuncak oldukları için özel bir bakım ve koruma gerektirmez.

7.2.Taş Bebek Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Resim 7.2:Taş bebek

Taş bebekler, çok hafif nemli bezle silinebilir. Temizliği zor olduğundan açıkta bulundurulmamalı, vitrin veya fanus içinde sergilenmelidir. Saklanacağı zaman (baş ve ayak taşları kopmaması için) pamuk ya da yumuşak kumaşlar arasında karton kutular içinde saklanmalıdır.

7.3.Hamur Bebek Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Resim 7.3:Hamur kız bebek

Resim 7.4:Hamur bebek

Hamur bebek ürünler üzerinde kullanılan boyanın cinsine göre nemli ya da kuru bezle silinebilir. Su bazlı boya kullanılmışsa nem boyayı bozacağından kuru bezle silinmelidir. Hamur bebekler çabuk kırılabileceğinden düşürülmemelidir.

7.4.Kitre Bebek Ürünlerin Bakımı ve Korunması

Resim 7.5:Kitre bebek

Kitre bebeklerin kıyafetleri özenle çıkarılıp ılık su ve sabunla elde, çok dikkatli bir şekilde yıpratmadan yıkanabilir. Bebeğin el ve yüzü kuru, yumuşak bir bezle silinmelidir. Temizliği zor olan bu bebeklerin korunmasına çok özen gösterilmelidir. Cam fanus, camekân veya vitrin içinde bulundurulmalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Bebekleri temizlemek için gerekli malzemeleri hazırlayınız.	➤ Bebeğin yapıldığı malzemeyi dikkate alarak temizlik malzemesi seçiniz.
➤ Bebekleri temizleyiniz.	➤ Bez bebekleri çok dikkatli bir şekilde yıpratmadan yıkayınız. ➤ Girinti yerlerinde kuru bir fırça kullanabilirsiniz.
➤ Bebekler için uygun koruma alanı oluşturunuz.	➤ Temizliği zor olan bu bebeklerin korunmasına çok özen gösteriniz.
➤ Bebekleri saklamak için hazırlayınız.	➤ Bebeklerin özelliğine göre kırılmasını engelleyecek kutu ve ambalajlarda ve nemli olmayan ortamlarda saklayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. ( )Bez bebekler genellikle oyuncak oldukları için özel bir bakım ve koruma gerektirir.
2. ( )Taş bebekler saklanacağı zaman (baş ve ayak taşları kopmaması için) pamuk ya da yumuşak kumaşlar arasında karton kutular içinde saklanmalıdır.
3. ( )Hamur bebek ürünler üzerinde kullanılan boyanın cinsine göre nemli ya da kuru bezle silinebilir.
4. ( )Kitre bebeklerin el ve yüzü ıslak yumuşak bir bezle silinmelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Cam ürünler .....ise bulaşık makinesinde yıkanabilir.
2. Ahşap ürünlerin cilası, bayası aşınmışsa, parlak veya mat sprej .....kullanılmalıdır.
3. ....ürünlerde zamanla oksitlenme olduğundan belirli aralıklarla temizlenmesi gerekir.
4. Gümüş ürünleri saklarken .....ortamlarda bulundurmuyunuz.
5. Tığ örgüsünün yapıldığı ipliğin cinsine uygun olarak elde ya da makinede .....derecede sabun tozu, yün şampuanı ile yıkanabilir.
6. Mevsimine göre saklarken yün örgüler arasına güvelenmemesi için top şeklindeki .....yerleştirilmelidir.
7. Makromeürünlerde .....ve.....iplerde renklerinin solmaması için direkt güneşe maruz bırakılmamalıdır.
8. ....örgü ürünler, güneşte kuruyup kırılacağı için fazla toza ve güneşe maruz kalmayacak bir şekilde korunmalıdır.
9. Deri ürünler; mevsimine göre saklanması gerektiğinde, derinin cinsine göre kuruyup çatlamaması için ince bir tabaka .....sürülmelidir.
10. Davul derisi ürünler; boyasını çabuk vereceği için.....ile silinmelidir.
11. Fantezi çiçeklerin temizliği mümkün olmadığından çok .....kullanılmalıdır.
12. Tutkallı hamur çiçekler boyası ve verniği bozulacağından .....değdirilmemelidir.
13. ....çiçekler oksitleneceği için su değdirilmemelidir.
14. Hamur bebek ürünler üzerinde kullanılan .....cinsine göre nemli ya da kuru bezle silinebilir.
15. Kitre bebeklerin el ve yüzü kuru .....bir bezle silinmelidir.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Yanlış
2	Yanlış
3	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	Yanlış
2	Doğru
3	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ-4'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	Yanlış
2	Doğru
3	Yanlış
4	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-5'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Yanlış

ÖĞRENME FAALİYETİ-6'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Doğru
4	Yanlış
5	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-7'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Yanlış
2	Doğru
3	Doğru
4	Yanlış

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	boyasız
2	vernik
3	gümüş
4	nemli
5	30
6	naftalinler
7	pamuklu ve keten
8	bitkisel
9	vazelin
10	kuru bez
11	dikkatli
12	su
13	metal
14	boyanın
15	yumuşak

KAYNAKÇA

- VANİ Paule, **Ev Kadınının El Kitabı**,Tercüman Yayınları, İstanbul, 1982.
- ÖZDEN BUHAN Nezihe, **Selçuk Ün. Kız Sanat Eğt. Y. O. Ders Notları**